

ISPITNI
CENTAR
DRŽAVNO
TAKMIČENJE 2024.

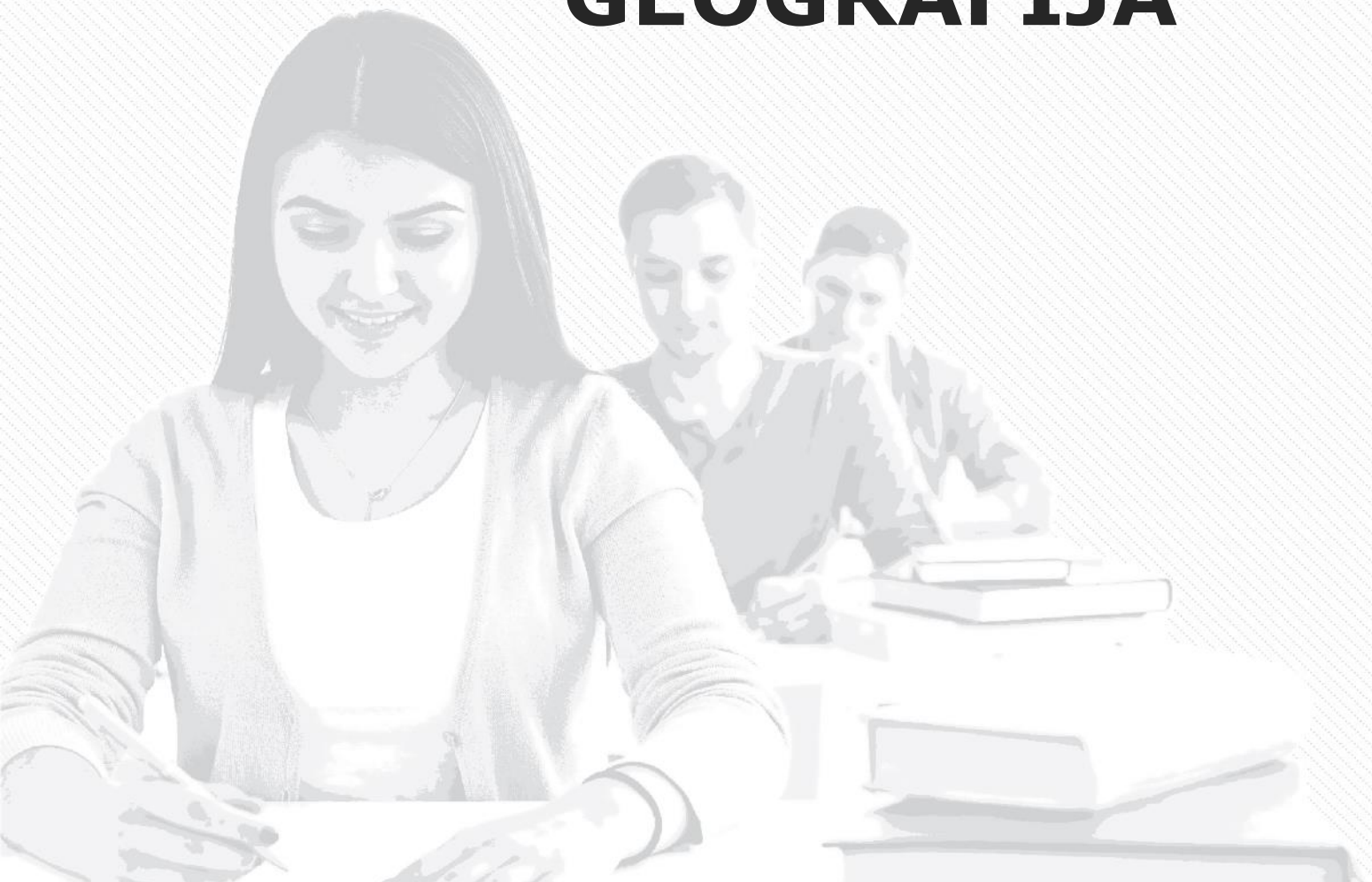
AUTOR/AUTORKA TESTA _____

RECENZENT/RECENZENTKINJA _____

PODGORICA, _____ 20____ GODINE

OSNOVNA ŠKOLA

GEOGRAFIJA

Uputstva za takmičare

Dragi takmičari

- prije početka izrade testa pažljivo pročitajte svako pitanje, potom ih rješavajte;
- prilikom izrade testova nijesu vam potrebna nikakva pomagala, koristite samo hemijsku olovku i ovaj test;
- vrijeme predviđeno za izradu testa je **90 minuta**;

Želimo vam puno uspjeha u radu !

1. Poveži parove, na liniji ispred naziva sloja atmosfere upiši odgovarajuće slovo iz lijeve kolone:

a) najniži i najgušći sloj atmosfere	c egzosfera
b) najveći broj meteorita sagorijeva u njoj	___ stratosfera
c) posljednji sloj atmosfere	___ termosfera
	b mezosfera
	a troposfera

3 poena

2. Normalan vazdušni pritisak je definisan kao pritisak vazdušnog stuba na morskome nivou, na temperaturi od 0 C. Za naše oblasti on iznosi 1013 mb.

3 poena

3. Prema načinu nastanka zemljotresi se dijele u četiri grupe:

- a) tektonski
- b) vulkanski
- c) urvinski
- d) antropogeni

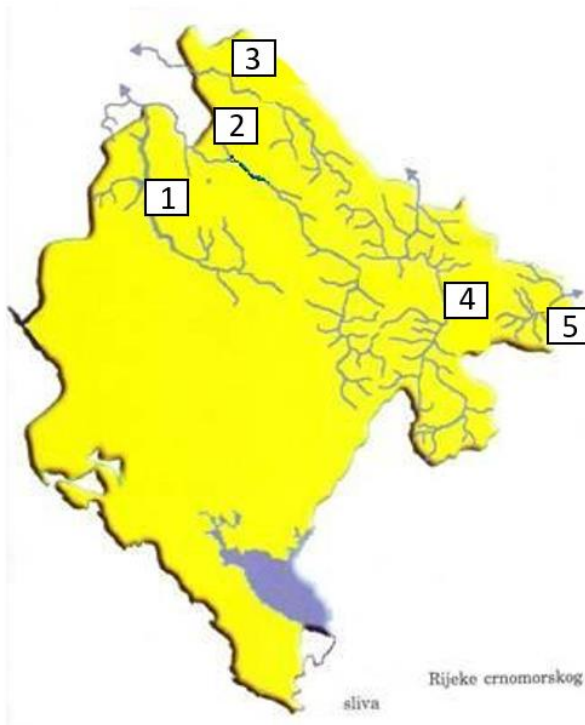
4 poena

4. Zaokružiti državu sa kojom Crna Gora ima najdužu granicu:

- a) Srbija
- b) Kosovo
- c) Bosna i Hercegovina**
- d) Albanija
- e) Hrvatska

1 poen

5. Na linijama upiši nazive rijeka pod rednim brojevima sa karte koje pripadaju crnomorskom slivu:

- 1) Piva
- 2) Tara
- 3) Ćehotina
- 4) Lim
- 5) Ibar

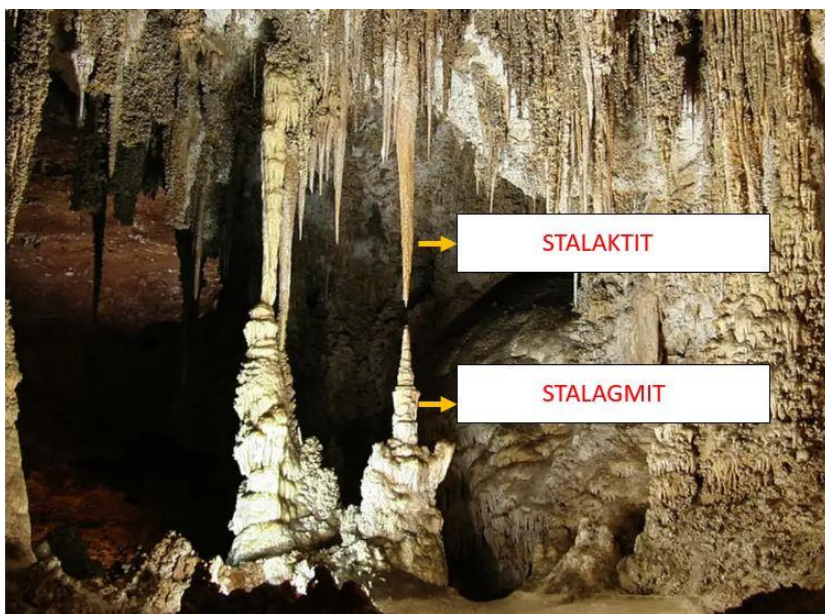
5 poena

6. Spoji parove: na liniji ispred naziva nacionalnog parka u lijevoj koloni dodaj slovo koje odgovara opštinama u desnoj koloni (Pazite, jedan odgovor je višak):

b NP Durmitor	a) Podgorica, Cetinje i Bar
c NP Biogradska gora	b) Žabljak, Pljevlja, Mojkovac, Pužine i Šavnik
a NP Skadarsko jezero	c) Kolašin, Mojkovac, Berane
	d) Andrijevica, Bijelo Polje, Pljevlja

3 poena

7. Na fotografiji je prikazan pećinski nakit. U praznom prostoru napisati kako se zovu dati oblici pojavljivanja pećinskog nakita.

2 poena

8. Data je karta seizmičke rejonizacije Crne Gore. U predviđenom prostoru na karti upiši brojem maksimalnu jačinu zemljotresa u °MSC(Merkali-Kankani-Siebergova skala).

5 poena

9. Na fotografiji je prikazan oblik obale koji nazivamo **klif** a proces djelovanja talasa koji ga oblikuje nazivamo **abrazija**.

2 poena

10. Spoji parove (na liniji u lijevoj koloni ispred naziva gada upiši odgovarajuće slovo iz desne kolone. (Pazite, jedan odgovor je višak):

d Rožaje	a) Grad teatar
e Kotor	b) Praznik mimoze
a Budva	c) Dani humora i satire
c Pljevlja	d) Zlatna pahulja
	e) Bokeška noć

4 poena

11. Povežite vrstu migracija sa njihovim uzrocima.(Pazite, jedan odgovor je višak):

- C** Berba grožđa
- A** Odlazak u školu
- D** Ratno stanje

- A dnevne migracije
- B planska kolonizacija
- C sezonske migracije
- D Prisilne migracije

3 poena

12. Ostrvo Island poznat je po **gejzirima** (na fotografiji), povremenim izvorima vruće vode i pare, a energiju koja se pritom oslobađa nazivamo **geotermalna** energija.

2 poena

13. U sledećim rečenicama tamnim slovima su napisani pojmovi od kojih je jedan tačan, a jedan netačan.zaokruži pojam koji je tačan.

- a) Sa povećanjem nadmorske visine vazdušni pritisak se povećava / **smanjuje**.
- b) Prostorno udaljavanje Evropskog i Sjeverno Američkog kontinenta posledica je djelovanja **tektonskih pokreta** / abrazione erozije.
- c) Epicentar zemljotresa se nalazi na **Zemljinoj površini** / duboko u unutrašnjosti Zemlje.
- d) Rijeke Sjeverne Amerike pripadaju slivovima Sjevernog ledenog, Tihog i Atlantskog okeana. Najveća rijeka sliva Sjevernog ledenog okeana je Sent Lorens/ **Makenzi**.
- e) Savremeni kalendar se naziva **Gregorijanski**/Julijanski .
- f) Stanovništvo Južne Amerike nastalo mješanjem žute i crne rase naziva se mestici/**zambosi**.

6 poena

14. Zaokruži tačnu tvrdnju :

1) Srednja udaljenost Sunca od Zemlje iznosi:

- a) 159,6 miliona km
- b) 139,6 miliona km
- c) 149,6 miliona km

2) Koliko procenata zapremine Zemlje zauzima Zemljina kora:

- a) 1%
- b) 5%
- c) 13%

3) Utemeljivač heliocentričnog sistema je:

- a) Galileo Galilej
- b) Đordano Bruno
- c) Nikola Kopernik

4) Starosjedinci Novog Zelanda su:

- a) Aboridžini
- b) Maori
- c) Melanezijci

4 poena

15. Dopuni rečenice:

- 1) Tri najveća mora na svijetu su: **Južno kinesko (Filipinsko), Koralno i Arabijsko more.**
- 2) **Panamski** kanal spaja Tihi i Atlantski okean.
- 3) Norveški grad **Hamerfest** (71°N) je najsjeverniji grad Evrope.
- 4) Površinom najveće ostrvo Melanezije zove se **Nova Gvineja**, čiju teritoriju dijele države **Indonezija** i **Papua Nova Gvineja**.
- 5) Najveći jezerski sistem na svijetu čine Velika američka jezera: **Gornje jezero, Hjuron, Mičigen, Iri i Ontario.**

13 poena

16. Na crtama upiši energetske izvore koje koriste elektrane prikazane na fotografijama i zaokruži fotografiju koja prikazuje elektranu koja koristi neobnovljivi energetski izvor:

Vjetar

Ugalj

Sunce

4 poena

17. Poveži parove, na liniji ispred naziva jezera upišite slovo koje odgovara načinu postanka tog jezera. (Pazite, jedan odgovor je višak):

- a) tektonsko
- b) vulkansko
- c) ledničko
- d) vještačko

- d Đerdapsko
- a Bajkalsko
- _____ Obedska bara
- c Bodensko
- b Albano

4 poena

18. Zakruži tačan odgovor. Nova 2024. godina prvo je dočekanu u:

- a) Manili
- b) Njujorku
- v) Sidneju**
- g) Vankuveru

1 poen

19. Povežite navedena mora sa ostrvima i poluostrvima koja se nalaze uz njihove obale. (Pazite, jedan odgovor je višak):

B Bafinovo more	A Novi Zeland
C Ohotsko more	B Grenland
E Sulavesi more	C Kamčatka
A Tasmanovo more	D Madagaskar
	E Kalimantan (Borneo)

4 poena

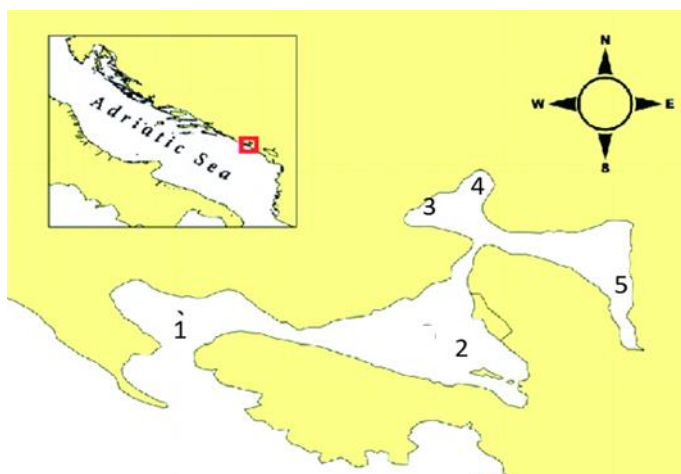
20. Pronađi uljeza – geomorfološki pojam koji ne pripada navedenom nizu (zaokruži slovo ispred odgovarajućeg pojma) i obrazloži zašto:

- a) Valov
- b) Cirk
- c) Šelf**
- d) Areta

Šelf je erozivni abrazioni oblik- široka abraziona terasa. Ostali pojmovi su vezani za glacijalnu eroziju.

2 poena

21. Na nijemoj karti je prikazan Bokokotorski zaliv. Na linijama pored brojeva upiši imena zaliva od kojih se sastoji.

- 1 Hercegnovski zaliv**
- 2 Tivatski zaliv**
- 3 Morinjski zaliv**
- 4 Risanski zaliv**
- 5 Kotorski zaliv**

5 poena

22. Prikazana je karta reljefnih cjelina u Crnoj Gori. Regije su obilježene različitim podlogama i bročanim oznakama. Pored obilješnih brojeva upiši naziv tih reljefnih cjelina.

1 Visoke planine i površi Sjeverne Crne Gore

2 Udolina središnje Crne Gore

3 Oblast dubokog krša

4 Jadranska oblast

4 poena

23. Poveži parove, na liniji ispred naziva upiši odgovarajući broj iz lijeve kolone.: (Pazite, dva odgovora su višak):

1) Malo blato

2) Ada Bojana

3) Lim

3 otoka Plavskog jezera

_____ poluostrvo

_____ tjesnac

2 riječno ostrvo

1 jezero

3poena

24. Dopuni rečenice:

- a) Najviši vodopad na svijetu Anhel (Andjeoski vodopad) nalazi se na rijeci **Čurun**, u slivu **Orinoka**, u državi **Venecueli**.
- b) Najveće poluostrvo Australije je **Jork**, najveći zaliv **Karpenterijski**, a najveće ostrvo **Tasmanija**.
- c) Starosjedioci Sjeverne Amerike su **Indijanci i Inuiti (Eskimi)**.
- d) Regiji tropskog sjevera Južne Amerike pripadaju države : **Kolumbija, Venecuela, Gvajana i Surinam**, i jedna kolonija **Francuska Gvajana**.

13 poena

